

FRANCESC EIXIMENIS

ACADÈ
MIAVA
LENCI
ANADÈ
LALLE
NGUA

FRANCESC EIXIMENIS

COL·LECCIÓ GRÀFICA, 2
SÈRIE CÒMICS

© JESÚS HUGUET
© ACADÈMIA VALENCIANA DE LA LLENGUA

EDITA: PUBLICACIONS DE L'ACADÈMIA VALENCIANA DE LA LLENGUA
AVINGUDA DE LA CONSTITUCIÓ, 234. 46019 – VALÈNCIA
avl@gva.es – www.avl.gva.es

GUIÓ I DIBUIX: JESÚS HUGUET
DISSENY I MAQUETACIÓ: U-GET!

ISBN 978-84-482-5315-8
DEPÓSIT LEGAL: V-490-2011

PRIMERA EDICIÓ: NOVEMBRE DEL 2009
PRIMERA REIMPRESSIÓ: FEBRER DEL 2011

IMPRESSIÓ: LAIMPRESSA CG
WWW.LAIMPRESSA.CG

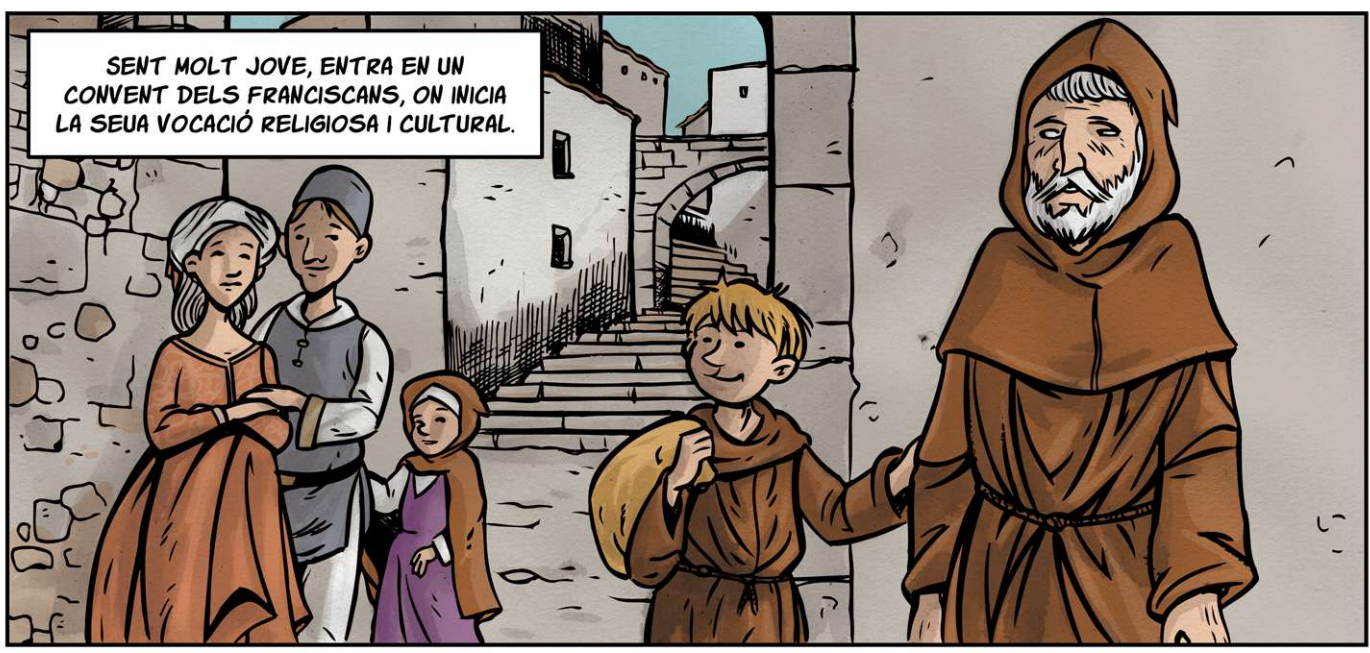

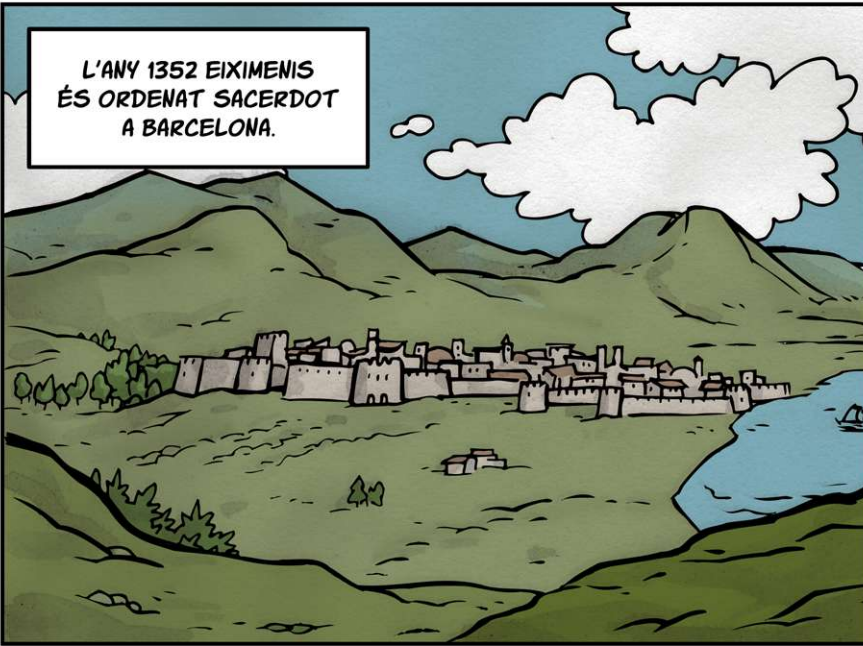
CAP A L'ANY 1330 NAIX A GIRONA FRANCESC EIXIMENIS, EN EL SI D'UNA FAMÍLIA BENESTANT DE LA CIUTAT...

SENT MOLT JOVE, ENTRA EN UN CONVENT DELS FRANCISCANS, ON INICIA LA SEUA VOCACIÓ RELIGIOSA I CULTURAL.

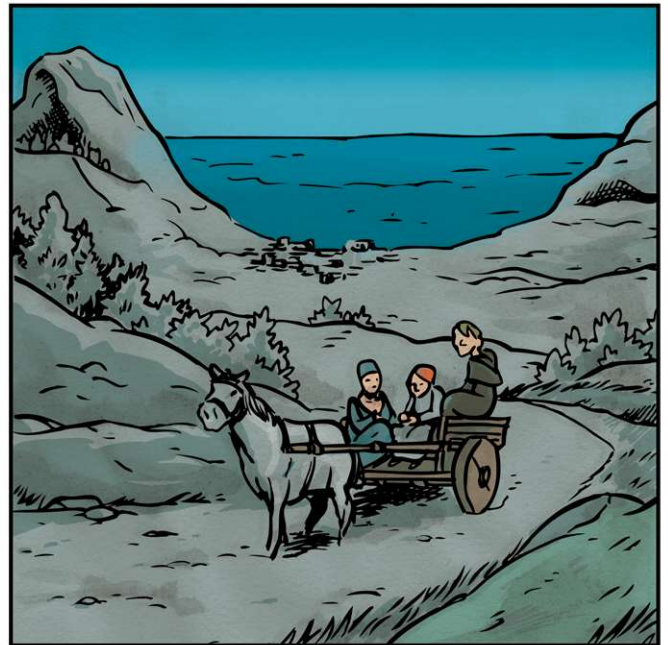
L'ANY 1352 EIXIMENIS
ÉS ORDENAT SACERDOT
A BARCELONA.

ESTUDIÓS I AVENTURER, DECIDIX
ANAR-SE'N A L'ESTRANGER PER A
COMPLETAR ELS SEUS ESTUDIS.

ÉS UN VIATGE PLE D'AVENTURES...
GUERRES, MALALTIES I BANDOLERS
L'ASSALTEN PEL CAMÍ.

DESAFIANT PERILLS,
RECORRE TOTA EUROPA...

EN LA UNIVERSITAT D'OXFORD, UNA DE LES MILLORS UNIVERSITATS DE L'ÈPOCA, CURSA ESTUDIS UNIVERSITARIS I DESCOBRIX ELS CLÀSSICS.

QUIN LLIBRE ÉS ESTE, PARE?

ES DIU "DE COELO ET MUNDO", DEL CEL I DE LA TERRA, D'ARISTÒTIL...

UN DELS SAVIS GRECS MÉS IMPORTANTS DE L'ANTIGUITAT.

IMPULSAT PER LA DEVOCIÓ I LA CURIOSITAT, VISITA COLÒNIA, PARÍS, FLORÈNCIA I ALTRES CIUTATS D'EUROPA.

EN ARRIBAR A ROMA, EXCLAMA:

SORPRENENT!

QUAN EN 1357 TORNA AL SEU POBLE, ASSUMIX UN LLOC DESTACAT DINS DE LA COMUNITAT DE RELIGIOSOS DEL CONVENT DE GIRONA.

EL SEU PRESTIGI INTEL·LECTUAL L'ACOSTA A LA FAMÍLIA REIAL, I EL MATEIX REI, PERE EL CERIMONIÓS ES CONVERTIX EN EL SEU PROTECTOR DURANT LA SEUA ESTADA A TOLOSA, ON OBTINDRÀ EL TÍTOL DE MESTRE EN TEOLOGIA.

TAMBÉ LA REINA ELIONOR L'AJUDA.

ENVIEU-LI VINT-I-CINC DUCATS I UN PARELL D'HÀBITS BEN BONICS PERQUÈ VAJA SEMPRE BEN MUDAT...

QUI DIUS QUE HA ENVIAT ESTOS HÀBITS?

UNS ANYS ABANS, EL NOSTRE FRARE HAVIA TINGUT UNA GRAN IDEA...

TOLOSA, HIVERN DEL 1380.

FA TEMPS QUE VULL ESCRIURE UN LLIBRE PER A IL·LUMINAR, ENSENYAR I CORREGIR ELS FIDELS PERQUÈ PORTEN UNA VIDA CRISTIANA...

...PERQUÈ CONEGUEN ELS CAMINS DE DÉU...

...I EVITEN, AIXÍ, LES TEMPTACIONS DEL DIA A DIA...

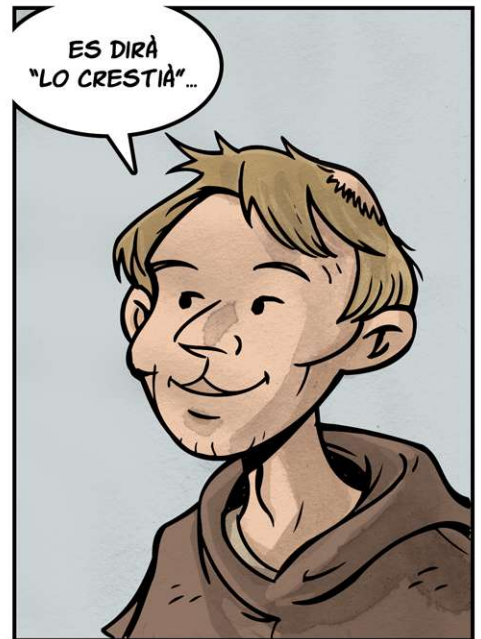
MOLT LLOABLE PROJECTE ÉS EIXE, FRA FRANCESC... EL POBLE NECESSITA PRÈDIQUES...

...I NO PARLARÉ EN ABSTRACTE, SINÓ DELS PROBLEMES DE LA VIDA QUOTIDIANA QUE PREOCUPEN LES PERSONES...

I QUIN TÍTOL HEU PENSAT PER AL VOSTRE LLIBRE, GERMÀ?

ES DIRÀ "LO CRESTIÀ"...

FINS I TOT EL REI PERE EL CERIMONIÓS S'INTERESSA PEL PROJECTE DEL PARE FRANCESC...

UN LLIBRE ON ES TRACTE DELS COMPORTAMENTS QUE HEM DE SEGUIR EN LA VIDA, DE LES LLEIS QUE GOVERNEN LES CIUTATS... ÉS FANTÀSTIC!

POC DESPRÉS, EIXIMENIS REP UNA INVITACIÓ DELS JURATS DE VALÈNCIA PER A VIURE EN ESTA CIUTAT. LA NOTÍCIA L'OMPLI D'ALEGRIA.

ME'N VAIG A VALÈNCIAAAA!!!

PERÒ AIXÒ NO ANAVA A SER TAN FÀCIL... EL REI NO VOL QUE SE'N VAJA.

QUE NO ES MOGA DEL CONVENT FINS QUE NO ACABE D'ESCRUIRE EL LLIBRE!

EN REALITAT, PERE EL CERIMONIÓS VOLIA RETINDRE EIXIMENIS I EVITAR QUE SE N'ANARA DEL SEU COSTAT...

...PERQUÈ SABIA QUE VALÈNCIA TENIA UN FUTUR POLÍTIC I ECONÒMIC CADA VEGADA MÉS IMPORTANT...

...I OFERIA MOLTES POSSIBILITATS PER A UN INTEL·LECTUAL COM EIXIMENIS.

CERTAMENT, EN AQUELLA ÈPOCA, VALÈNCIA ERA EL CENTRE ECONÒMIC I CULTURAL DEL MEDITERRANI.

...SABREM COMPENSAR MOLT BÉ LES SEUES PREDICACIONS, SERMONS I CONFESSIONS...

...I LES LLOANCES QUE FA DE LA NOSTRA BELLA CIUTAT EN EL SEU LLIBRE "REGIMENT DE LA COSA PÚBLICA"...

ALGUNES DE LES TASQUES QUE SE LI VAN ENCOMANAR VAN SER ORGANITZAR UNA HOST DE RELIGIOSOS PERQUÈ PREGAREN PEL REGNE DE VALÈNCIA...

...QUE ESTAVA EN PERILL A CAUSA DE LES GUERRES ENTRE CASTELLA I LA CORONA D'ARAGÓ I QUE, EN MÉS D'UNA OCASIÓ, ASSETJAREN VALÈNCIA...

...I TAMBÉ A CAUSA DE LA PESTA. A MÉS, EIXIMENIS VA SER UN DELS SAVIS ENCARREGATS D'EXAMINAR ELS LLIBRES HEBRAICS ROBATS DURANT L'ATAC AL CALL, O JUERIA, DE LA CIUTAT DE VALÈNCIA L'ANY 1392...

...I VA INTERVINDRE COM A COMISSARI APOSTÒLIC EN LA FRACASSADA CROADA VALENCIANOMALLORQUINA CONTRA ELS PIRATES NORD-AFRICANS...

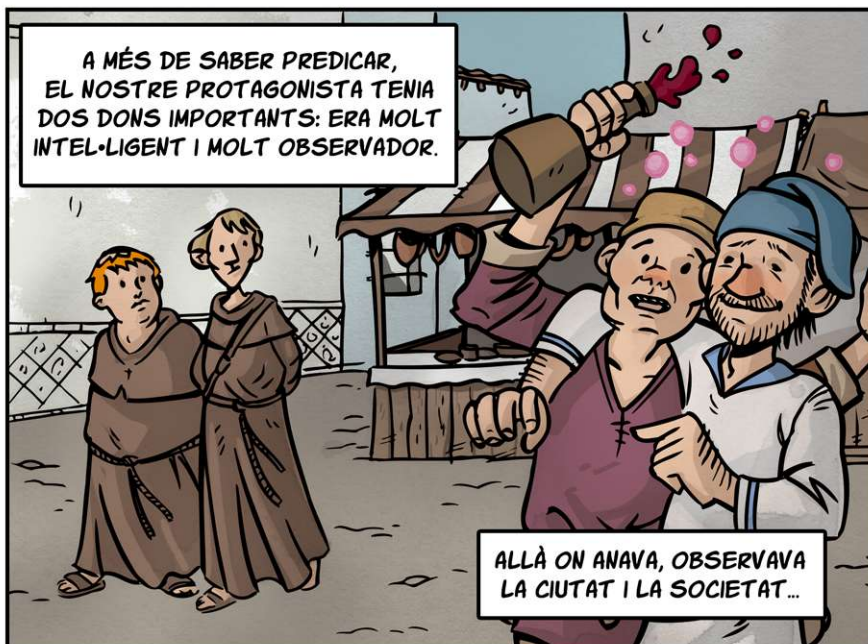
VINGA, A PER ELLS!

PER DAMUNT DE TOT, LA VIDA DE FRANCESC EIXIMENIS EN LA CIUTAT DE VALÈNCIA VA ESTAR MARCADA PER LA PREDICACIÓ.

...I DIGUÉ SALOMÓ: «MÉS VAL ENGINY QUE FORÇA, QUE NO HI HA FORÇA EN EL MÓN QUE AMB INTEL·LIGÈNCIA NO ES PUGA DOBLEGAR...»

A MÉS DE SABER PREDICAR, EL NOSTRE PROTAGONISTA TENIA DOS DONS IMPORTANTS: ERA MOLT INTEL·LIGENT I MOLT OBSERVADOR.

ALLÀ ON ANAVA, OBSERVAVA LA CIUTAT I LA SOCIETAT...

I ES FIXAVA EN EL COMPORTAMENT DE LES PERSONES HUMILS, DELS NOBLES I DE LES DONES...

QUÈ MIREU AMB TANTA ATENCIÓ, PARE FRANCESC?

LA HUMANITAT EN ACCIÓ, FILL MEU...

AI, SÍ QUE ÉS ESTRANY... PERQUÈ JO NOMÉS VEIG UNS BORRATXOS...

...EIXIMENIS ESCRIVIA.
ESCRIVIA LLIBRES SOBRE ELS
HÒMENS I LES CIUTATS...

«...L'HOME ÉS UNA BELLA I
ORDENADA CIUTAT QUE REPRESENTA
LA GLORIOSA CIUTAT PER A LA QUAL
DÉU L'HA CREAT. EN ESTA CIUTAT
EL REI ÉS L'ENTENIMENT, I REINA
LA VOLUNTAT...»

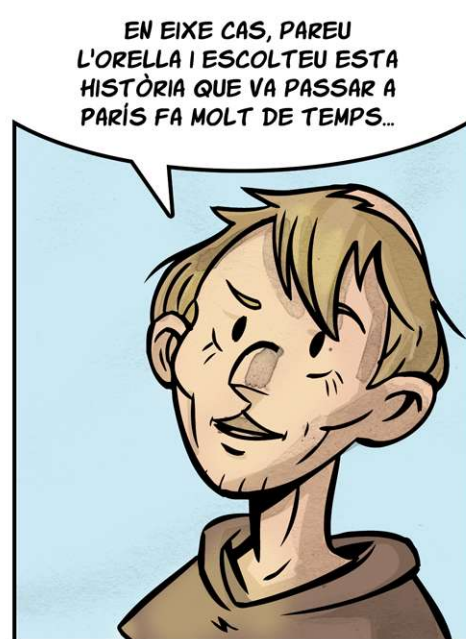
FRANCESC EIXIMENIS VOLIA QUE
ELS SEUS ESCRITS POGUEREN
SER ENTESOS PER TOTA LA GENT;
PER AIXÒ, VA DECIDIR ESCRIURE
EN LA LLENGUA DEL POBLE, I NO
EN LLATÍ. A TRAVÉS D'HISTÒRIES,
CONTES I FAULES D'ANIMALS,
ACONSEGUIA ENXISAR EL
PÚBLIC I ADOCTRINAR-LO.

I BÉ? HEU
ENTÉS EL QUE VOS
EXPLICAVA SOBRE
LA VANITAT?

NO... NO
MASSA...

EN EIXE CAS, PAREU
L'ORELLA I ESCOLTEU ESTA
HISTÒRIA QUE VA PASSAR A
PARÍS FA MOLT DE TEMPS...

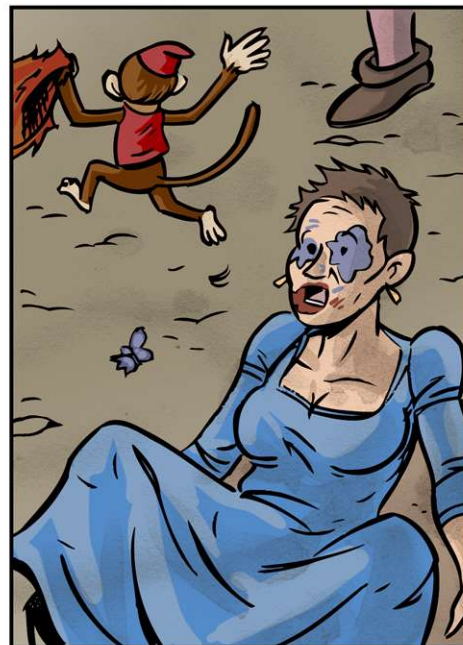
"AIXÒ ERA UN DONA HONRADA QUE S'HAVIA ARREGLAT I PINTAT EXAGERADAMENT, I QUE PER A EIXIR AL CARRER S'HAVIA POSAT UNA PERRUCA ALTA I GRAN DE CABELLS POSTISSOS."

AIXÍ ANAVA BEN SATISFETA, PENSANT-SE QUE ERA LA MÉS BELLA DEL MÓN, QUAN DE SOBTE...

...UNA MONA QUE HI HAVIA EN UNA FIRA...

FETA UN HORROR, HUMILIADA I AVERGONYIDA, LA DONA NO TÉ MÉS REMEI QUE DEMANAR PERDÓ PER SER TAN VANITOSA.

EM MERESC ESTA VERGONYA, PERQUÈ M'ENORGULLIA D'UNS CABELLS QUE NO EREN MEUS!

ARA QUE HEU COMPRES AIXÒ, TAMBÉ HEU DE SABER QUE NO TENIU DRET DE CRITICAR A NINGÚ ELS SEUS DEFECTES... SOBRETOT SI VOSALTRES TAMBÉ EN TENIU...

ESCOLTEU ARA EL QUE LI VA PASSAR, UN DIA, AL LLÓP...

UNA VEGADA, UN LLOP ES VA TROBAR UNA RATA I COMENÇÀ A RIURE'S D'ELLA, DIENT-LI...

RATA, ERES UNA MALA BÈSTIA! UN ANIMAL SENSE VERGONYA!

NO FAS MÉS QUE ROSEGAR SACS I CAIXES! I PA! I FORMATGE!

I PEIX! I CARN!
I TOT ALLÒ QUE TROBES!

I DIGUÉ LA RATA...

SENYOR LLOP...
I COM ÉS QUE EM PREDIQUEU A MI, VÓS QUE SOU EL MÉS GRAN DEVORADOR DE LA TERRA?

SI JO EM MENGE UN FORMATGE, VÓS HEU FET CENT VOLTES PITJOR, JA QUE VOS HEU PAPAT UN CABRIT... I SI JO EM MENGE UN SAC DE GRA, VÓS JA VOS HEU BEGUT LA SANG DE CINQUANTA OVELLES...

AIXÍ ÉS QUE HAURIEU DE CALLAR!
NO HAURIEU D'ACUSAR A NINGÚ DE FARTÓ, VÓS QUE PORTEU TOTA LA BOCA BRUTA DE TANT DE MENJAR!

I EL LLOP, AVERGONYIT, ABAIXÀ EL CAP I SE N'ANÀ, DIENT:

SI HAGUERA CALLAT, EL MEU MAL NO HAURIA ESCOLTAT.

I ÉS QUE NO HAURIEM DE CRITICAR ALS ALTRES ALLÒ QUE NOSALTRES TAMBÉ FEM.

I EIXIMENIS ESCRIVIA,
ESCRIVIA, ESCRIVIA...

...ELS VOLUMS TERCER I
DOTZÉ DEL "CRESTIÀ", EL
"LLIBRE DELS ÀNGELS"
EN 1392...

...EL "VITA CHRISTI"
EN 1397...

D'ESTA MANERA, ES VA CONVERTIR
EN UN DELS ESCRITORS MÉS
LLEGITS DEL SEU TEMPS, NO
TAN SOLS AL REGNE DE VALÈNCIA,
CATALUNYA I MALLORCA, SINÓ
TAMBÉ A CASTELLA I FRANÇA, ON
VA SER TRADUÏT I ON VA TINDRE
UN GRAN NOMBRE DE LECTORS.

"...ELS USURERS SÓN LA MORT DELS
MERCADERS. TOT BON MERCADER HA
DE TINDRE ELS COMPTES BEN
CLARS AMB TOTS..."

"...EL PRÍNCIP HA DE SER PIETÓS
I JUST, I VERDADER AMIC DE DÉU.
PERQUÈ UN PRÍNCIP NO HA DE SER
TIRÀ, NI CRUEL, NI HOME MALVAT..."

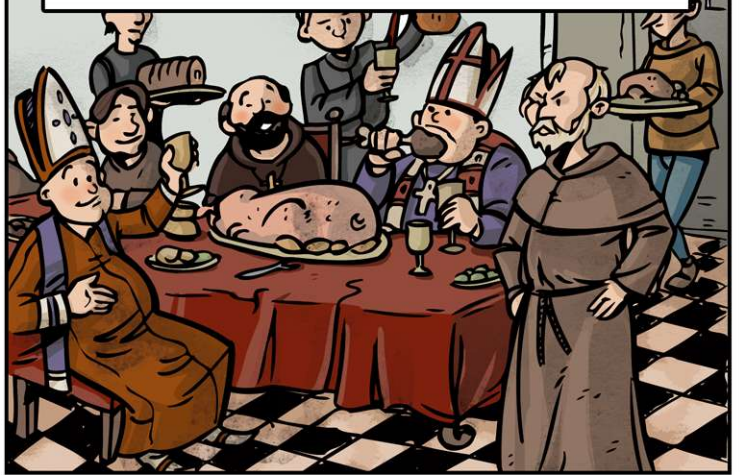

"...EL FARTÓ, SENSE
VERGONYA, ES CONVIDARÀ
ELL MATEIX A LA VOSTRA CASA
I A LA VOSTRA TAULA..."

AIXÍ, GRÀCIES A LES SEUES PRÈDIQUES, ALS SEUS LLIBRES I A LES BONES RELACIONS QUE MANTÉ AMB LA CASA REIAL, EIXIMENIS ES CONVERTIX EN UN HOME DE GRAN IMPORTÀNCIA EN UNA DE LES CIUTATS MÉS PODEROSES DE TOT EL MEDITERRANI.

UN HOME SAVI, SÍ, PERÒ FIDEL ALS SEUS PRINCIPIS, INTOLERANT AMB ELS VICIS (ESPECIALMENT LI MOLESTA LA GOLA, LA VANITAT I L'AVARÍCIA D'ALGUNS MEMBRES DE L'ESGLÉSIA), QUE NO DEIXA DE DENUNCIAR EN ELS SEUS LLIBRES.

UN HOME DE TEMPERAMENT FERM, QUE INCLÚS ARRIBÀ A TINDRE CONFLICTES AMB EL PARE VICENT FERRER, A QUI SEMBLA RETRAURE-LI EL SEU GUST PER LA FAMA.

FRARE VICENT,
QUÈ FA LA BUFA?

LA BUFA VA
I VE, PERÒ NO
ES DETÉ!

MMMPFF!!!

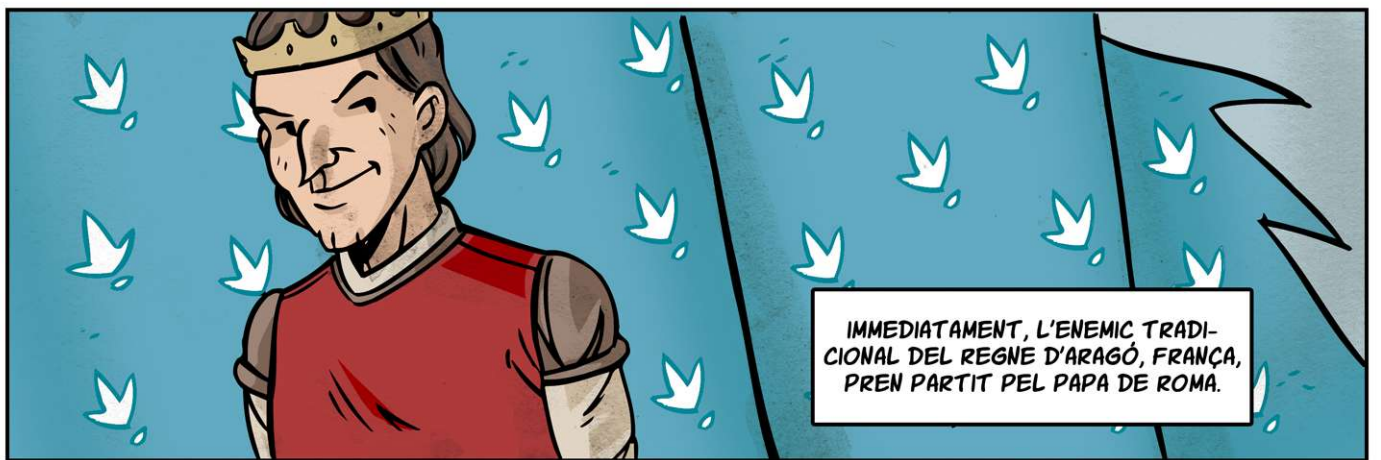

EL FET MÉS IMPORTANT EN
ELS ÚLTIMS ANYS DE VIDA DEL
NOSTRE BON FRANCISCÀ VA SER
EL CISMA D'OCCIDENT.

L'ANY 1387, JOAN I TRENCA
LA NEUTRALITAT DE LA CORONA
D'ARAGÓ I S'ALINEA AMB EL
PAPA BENET XIII, EL PAPA LUNA.

HOME, CLAR!
EL PAPA LUNA ÉS
ARAGONÉS... DE LA
FAMÍLIA, COM SI
DIGUÈREM!

IMEDIATAMENT, L'ENEMIC TRADI-
CIONAL DEL REGNE D'ARAGÓ, FRANÇA,
PREN PARTIT PEL PAPA DE ROMA.

I EIXIMENIS, HOME
DE CONFIANÇA DE LA
CASA REIAL, PERSONATGE
DE GRAN AUTORITAT...

...PASSA A FORMAR PART D'UN
GRUP DE SET TEÒLEGS QUE
ASSESSORAVEN EL SUCCESSOR
DE JOAN I, EL REI MARTÍ I L'HUMÀ.

L'ANY 1408, EL PAPA BENET XIII, EL PAPA LUNA, CONVOCA EL CONCILI DE PERPINYÀ.

AMB VORA HUITANTA ANYS, FRANCESC EIXIMENIS DEIXA VALÈNCIA. POTSER SABIA, DINS DEL SEU COR, QUE NO TORNARIA A VEURE LA CIUTAT QUE L'HAVIA ACOLLIT DURANT VINT-I-CINC ANYS.

PER TOTS ELS SERVICIS I L'AMISTAT QUE, DES DE SEMPRE, M'HEU PROFESSAT, VOS NOME NE PATRIARCA DE JERUSALEM I BISBE D'ELNA.

SÓN HONORS QUE NO MERESC, SANTEDAT

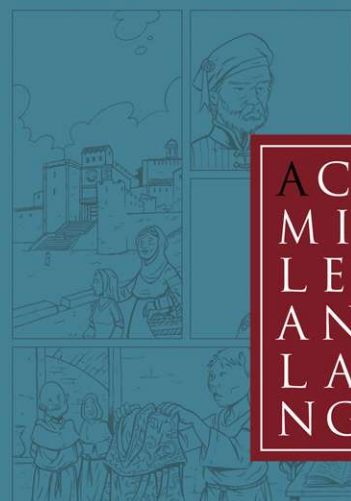
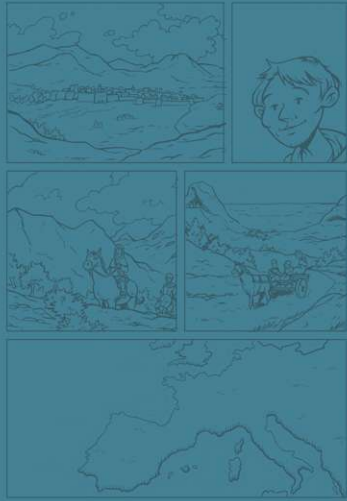
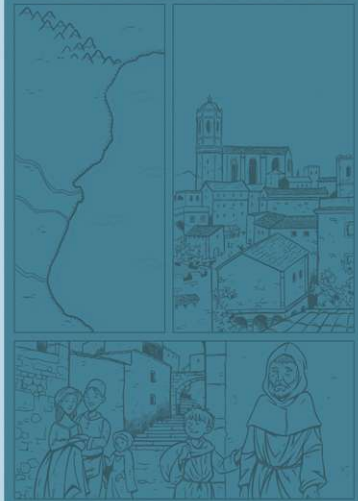
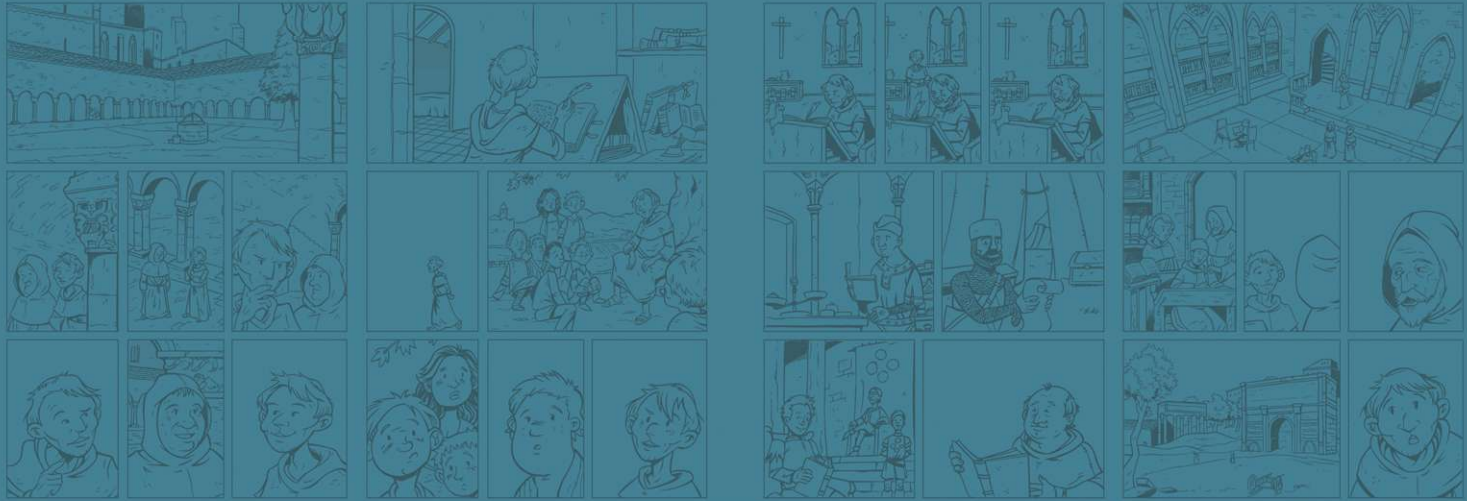
L'ÚNICA COSA QUE HE FET EN ESTA VIDA HA SIGUT COMPLIR LES MEUES OBLIGACIONS: LA PREDICACIÓ I L'ENSENYANÇA DE LES VIRTUTS CRISTIANES.

UNS MESOS DESPRÉS, FRANCESC EIXIMENIS MORIA EN LA CIUTAT DE PERPINYÀ. DESAPAREIXIA AIXÍ UN HOME SAVI, PERÒ ENS DEIXAVA EL TRESOR DELS SEUS LLIBRES.

PINTA EL DIBUIX!

ACADÈ
MIAVA
LENCI
ANADE
LALLE
NGUA